

Brüsszel, 2020. december 11.
(OR. en)

13937/20

Intézményközi referenciaszám:
2020/0289(COD)

ENV 791
JUR 588
JUSTCIV 150
INF 219
ONU 81
CODEC 1315

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a Tanács
Előző dok. sz.:	13531/20
Biz. dok. sz.:	11853/20 - COM(2020) 642 final
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról szóló, 2006. szeptember 6-i 1367/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról – Általános megközelítés

t1393

1. A Bizottság 2020. október 14-én benyújtotta a Tanácsnak a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról szóló, 2006. szeptember 6-i 1367/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatot².

¹ HL L 264., 2006.9.25., 13. o.

² 11853/20.

2. A javaslat célja azon megállapítások kezelése, amelyeket az Aarhusi Egyezmény Megfelelési Bizottsága 2017-ben, az ACCC/C/2008/32. számú ügyben³ tett az EU Egyezménynek való megfelelése kapcsán, mindvégig teljes körűen tiszteletben tartva az uniós jogrend alapelveit és bírósági felülvizsgálati rendszerét. A javaslat különösen azon jogi aktusok körének bővítésére törekszik, amelyek adminisztratív felülvizsgálat tárgyát képezhetik.
3. A javaslat kiegészítéseként a Bizottság benyújtotta az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának „Az igazságszolgáltatáshoz való jog környezeti ügyekben történő biztosításának javítása az EU-ban és tagállamaiban”⁴ című közleményt. A közlemény számos kiemelt intézkedést határoz meg annak érdekében, hogy nemzeti és uniós szinten megkönnyítse az igazságszolgáltatáshoz való jog környezeti ügyekben történő biztosítását a nem kormányzati szervezetek számára.
4. Az Európai Parlament 2020. december 1-jén Christian Doleschalt (EPP, DE) nevezte ki a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság (ENVI) e javaslatért felelős előadójának. Az EP várhatóan a 2021. májusi plenáris ülésen szavaz az álláspontjáról.
5. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság tájékoztatta a Tanácsot arról, hogy véleményét a 2021. január 26–28-i plenáris ülésén szándékozik elfogadni. A Régiók Bizottsága arról tájékoztatta a Tanácsot, hogy nem nyilvánít véleményt.
6. A javaslatot munkacsoporti szinten több ülésen is megvizsgálták, így széles körű egyetértés alakult ki a bizottsági javaslat⁵ egyes rendelkezéseinek pontosítását célzó elnökségi kompromisszumos szövegről. A szöveget ezt követően nem hivatalos hallgatólagos beleegyezési eljárás keretében vizsgálták meg, amely eljárás nem szakadt meg.

³ Lásd: <https://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/32TableEC.html>

⁴ 11854/20.

⁵ 13018/20.

7. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2020. december 9-én megerősítette az e feljegyzés mellékletében foglalt kompromisszumos szövegre vonatkozó megállapodást, és megállapodott arról, hogy a szöveget továbbítja a Tanácsnak, hogy a Tanács (Környezetvédelem) 2020. december 17-i ülésén általános megközelítést fogadhasson el róla. SE jelezte, hogy továbbra is parlamenti vizsgálati fenntartással él, amelyet várhatóan a Tanács december 17-i ülése előtt visszavon.
8. Az e feljegyzés mellékletében szereplő szöveg tükrözi ezt a kompromisszumot. A bizottsági javaslat kiegészítéseit aláhúzás, a törléseket pedig [...] jelzi.
9. Felkérjük a Tanácsot, hogy vizsgálja meg az e feljegyzés mellékletében foglalt kompromisszumos szöveget, hogy arra vonatkozóan általános megközelítésről állapodhasson meg.
10. Az általános megközelítés képezi majd a Tanács megbízatását az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalások során.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról szóló, 2006. szeptember 6-i 1367/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen 192. cikkének (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezetének a nemzeti parlamentek részére való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

¹ HL C ..., ..., ... o.

² HL C ..., ..., ... o.

- (1) az Unió és tagállamai részes felei az az ENSZ Európai Gazdasági Bizottsága (ENSZ–EGB) információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezményének („az Aarhusi Egyezmény”)³, mindegyikük az Egyezmény szerinti saját, valamint megosztott felelőségekkel és kötelezettségekkel.
- (2) Az 1367/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁴ abból a célból fogadták el, hogy az Aarhusi Egyezmény uniós intézményekre és testületekre való alkalmazására vonatkozó szabályok meghatározása révén hozzájáruljon az Egyezményből eredő kötelezettségek végrehajtásához.
- (3) Az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának címzett, „Az európai zöld megállapodás” című 2019. december 11-i közleményében a Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy fontolóra veszi az 1367/2006/EK rendelet felülvizsgálatát, hogy azok a polgárok és nem kormányzati szervezetek, amelyek kétségbe vonják valamely környezeti hatással bíró határozatnak a környezetvédelmi joggal való összeegyeztethetőségét, jobban érvényesíteni tudják az uniós szintű közigazgatási és bírósági felülvizsgálathoz fűződő jogukat. A Bizottság arra is kötelezettséget vállalt, hogy lépéseket tesz annak érdekében, hogy valamennyi tagállamban javítsa a nemzeti bíróságok előtti igazságszolgáltatáshoz való hozzáférésüket; e célból közleményt adott ki „Az igazságszolgáltatáshoz való jog környezeti ügyekben történő biztosításának javítása az EU-ban és tagállamaiban” címmel.
- (4) Figyelembe véve az Aarhusi Egyezmény 9. cikke (3) bekezdésének rendelkezéseit, valamint az Aarhusi Egyezmény Megfelelési Bizottsága által megfogalmazott aggodalmakat⁵, az uniós jogot összhangba kell hozni az Aarhusi Egyezménynek a környezetvédelmi ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosítására vonatkozó rendelkezéseivel, méghozzá az uniós jog alapelveivel és annak bírósági felülvizsgálati rendszerével összeegyeztethető módon.

³ A Tanács 2005/370/EK határozata (2005. február 17.) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló egyezménynek az Európai Közösség nevében való megkötéséről (HL L 124., 2005.5.17., 1. o.).

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1367/2006/EK rendelete (2006. szeptember 6.) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek a közösségi intézményekre és szervekre való alkalmazásáról (HL L 264., 2006.9.25., 13. o.).

⁵ Lásd az Aarhusi Egyezmény Megfelelési Bizottsága által az ACCC/C/2008/32. számú ügyben tett megállapításokat a következő internetcímen:
<https://www.unece.org/env/pp/compliance/Compliancecommittee/32TableEC.html>.

- (4a) E tekintetben az (EU) 2018/881 tanácsi határozat⁶ előírta egy, az Aarhusi Egyezmény Megfelelési Bizottsága megállapításainak kezelésére vonatkozó uniós opciókról szóló tanulmány elkészítését, amelyet adott esetben az 1367/2006/EK rendelet módosítására irányuló javaslatnak kell követnie. Az Európai Parlament továbbá 2017. november 15-i és 16-i⁷, valamint 2020. január 15-i⁸ állásfoglalásában kérte az 1367/2006/EK rendelet módosítását.
- (5) Az 1367/2006/EK rendeletben előírt belső felülvizsgálatnak az egyedi hatállyal bíró igazgatási aktusokra történő korlátozása jelenti a legfőbb akadályt azon környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek számára, amelyek az említett rendelet 10. cikke alapján belső ellenőrzéshez kívánnak folyamodni a szélesebb hatályú igazgatási aktusok tekintetében is. Ezért az említett rendeletben megállapított belső felülvizsgálati eljárás hatályát ki kell terjeszteni az általános hatályú nem jogalkotási aktusokra is.
- (6) Az 1367/2006/EK rendelet alkalmazásában az igazgatási aktus fogalommeghatározásának a nem jogalkotási aktusokat is magában kell foglalnia. Azonban a nem jogalkotási aktusok nemzeti szintű végrehajtási intézkedéseket is maguk után vonhatnak, amelyek ellen a környezetvédelmi nem kormányzati szervezetek jogvédelmet szerezhetnek többek között az Európai Unió Bírósága (EUB) előtt az EUMSZ 267. cikke szerinti előzetes döntéshozatali eljárás keretében. Ezért helyénvaló kizárni a belső felülvizsgálat hatálya alól azoknak a nem jogalkotási aktusoknak a rendelkezéseit, amelyekre az uniós jog nemzeti szintű végrehajtási intézkedéseket ír elő.

⁶ A Tanács (EU) 2018/881 határozata (2018. június 18.) a Bizottságnak az Aarhusi Egyezmény Megfelelési Bizottsága által az ACCC/C/2008/32. számú ügyben tett megállapítások kezelésével kapcsolatos uniós opciókra vonatkozó tanulmány, valamint az 1367/2006/EK rendeletet módosító európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslat benyújtására való felkéréséről, ST/9422/2018/INIT, HL L 155., 2018.6.19., 6. o.

⁷ Az Európai Parlament 2017. november 15-én elfogadott, 2017. november 15-i állásfoglalása a természetre, az emberekre és a gazdaságra vonatkozó cselekvési tervről (2017/2819(RSP)) és az Európai Parlament 2017. november 16-i állásfoglalása a környezetvédelmi politikák végrehajtásának uniós felülvizsgálatáról (2017/2705(RSP)).

⁸ Az Európai Parlament 2020. január 15-i állásfoglalása az európai zöld megállapodásról, 2019/2956(RSP).

- (7) A jogbiztonság érdekében ahhoz, hogy egy rendelkezést kizárhassanak az igazgatási aktus fogalmából, az uniós jognak kifejezetten elő kell írnia végrehajtási jogi aktusok elfogadását e rendelkezések kapcsán.
- (8) A hatékonyság biztosítása érdekében az igazgatási aktusok azon rendelkezéseinek felülvizsgálatát, amelyekre az uniós jog kifejezetten uniós szintű végrehajtási intézkedéseket ír elő, az uniós szintű végrehajtási intézkedés felülvizsgálatának kérelmezésekor is lehet kérelmezni.
- (9) Az 1367/2006/EK rendelet hatálya a környezetvédelmi jog alapján elfogadott aktusokra terjed ki. Ezzel szemben az Aarhusi Egyezmény 9. cikkének (3) bekezdése a környezetre vonatkozó jognak „*ellentmondó*” aktusok megtámadására terjed ki. Ezért tisztázni kell, hogy belső felülvizsgálatot kell végezni annak ellenőrzése érdekében, hogy egy igazgatási aktus ellentmond-e a környezetvédelmi jognak.
- (10) Annak vizsgálatakor, hogy egy igazgatási aktus tartalmaz-e olyan rendelkezéseket, amelyek [...] ellentmondhatnak a környezetvédelmi jognak, azt kell mérlegelni, hogy ezek a rendelkezések hátrányosan befolyásolhatják-e az Unió környezetpolitikája az EUMSZ 191. cikkében meghatározott célkitűzéseinek elérését. Ennek eredményeként a belső felülvizsgálati mechanizmusnak ki kell terjednie azokra az aktusokra is, amelyeket az Unió környezetpolitikáján kívüli egyéb politikák végrehajtása során fogadtak el.
- (10a) Az EUB ítélkezési gyakorlatával⁹ összhangban egy jogi aktus jogilag kötelező erejűnek minősül, és ezért formájától függetlenül felülvizsgálat iránti kérelem tárgyát képezheti, mivel jogilag kötelező jellegét annak hatásai, célja és tartalma tekintetében kell figyelembe venni.
- (11) Annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a megfelelő felülvizsgálati folyamat elvégzéséhez, indokolt az 1367/2006/EK rendeletben a közigazgatási felülvizsgálat kérelmezésére, valamint az uniós intézmények és szervek számára ezen kérelmek megválaszolására alkalmazandó időkorlátok meghosszabbítása.

⁹ Az 1/57. és 14/57 sz., Usines à tubes de la Sarre kontra Főhatóság egyesített ügyekben hozott ítélet (EBHT 1957., 105. o.), 114. o.; a 22/70. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben hozott ítélet (EBHT 1971., 263. o.), ECLI:EU:C:1971:32., 42. pontja; a C-325/91. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (EBHT 1993., I-3283. o.) 9. pontja; a C-57/95. sz., Franciaország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet (ECLI:EU:C:1997:164) 22. pontja. C463/10 P és C475/10 P sz., Deutsche Post és Németország kontra Bizottság egyesített ügyek, ECLI:EU:C:2011:656, 36.pont.

- (12) Az EUB ítélkezési gyakorlata¹⁰ értelmében a felülvizsgálati okok megkövetelt módon való pontos meghatározásához a valamely igazgatási aktus belső felülvizsgálatát kérelmező környezetvédelmi nem kormányzati szervezeteknek meg kell jelölniük azokat az alapvető ténybeli elemeket, illetve jogi érveket, amelyek alkalmasak az alapvető kétségek alátámasztására.
- (13) Mivel e rendelet célkitűzését, nevezetesen az Aarhusi Egyezmény rendelkezéseinek az uniós intézményekre és szervekre történő alkalmazására vonatkozó szabályok meghatározását a tagállamok nem tudják megvalósítani, hanem azok csak uniós szinten valósíthatók meg, az Unió intézkedéseket fogadhat el az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányossági elvnek megfelelően ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (14) Ez a rendelet tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja az Európai Unió Alapjogi Chartája által elismert alapelveket, nevezetesen a megfelelő ügyintézéshez való jogot (41. cikk), valamint a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jogot (47. cikk). A rendelet hozzájárul az uniós közigazgatási és bírósági felülvizsgálati rendszer hatékonyságához, és következésképpen megerősíti a Charta 41. és 47. cikkének alkalmazását, miáltal hozzájárul az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 2. cikkében foglalt jogállamisághoz.
- (15) Az 1367/2006/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1367/2006/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 2. cikk (1) bekezdésének g) pontja helyébe a következő szöveg lép:

¹⁰ A Bíróságnak a C-82/17. P. számú, *TestBioTech kontra Bizottság* ügyben 2019. szeptember 12-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2019:719) 69. pontja.

„g) „igazgatási aktus”: uniós intézmény vagy szerv által elfogadott olyan nem jogalkotási aktus, amely jogilag kötelező és külső hatással bír [...]”

2. A 10. cikk a következőképpen módosul:

a) az (1) és (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) Azon uniós intézményhez vagy szervhez, amely igazgatási aktust fogadott el, vagy – feltételezett igazgatási mulasztás esetén – ilyen aktust kellett volna elfogadnia, bármely, a 11. cikkben foglalt feltételeknek megfelelő nem kormányzati szervezet jogosult belső felülvizsgálat iránti kérelmet benyújtani azon az alapon, hogy az aktus vagy mulasztás ellentmond a 2. cikk (1) bekezdésének f) pontja értelmében vett környezetvédelmi jogoknak.

Az igazgatási aktusok azon rendelkezései, amelyek esetében az uniós jog kifejezetten uniós vagy nemzeti szintű végrehajtási intézkedéseket ír elő, nem képezhetik belső felülvizsgálat iránti kérelem tárgyát.

Mindazonáltal ha egy igazgatási aktus egy másik nem jogalkotási aktus által előírt uniós szintű végrehajtási intézkedés, akkor a nem kormányzati szervezet a végrehajtási intézkedés felülvizsgálatának kérelmezésekor kérelmezheti a nem jogalkotási aktus azon rendelkezésének felülvizsgálatát is, amely az említett végrehajtási intézkedést szükségessé teszi.

E kérelmet írásban kell benyújtani az igazgatási aktus elfogadását, közlését vagy kihirdetését – ezek közül az utolsó időpontját – követő nyolc héten belül, illetve feltételezett mulasztás esetén nyolc héten belül azt az időpontot követően, amikor az igazgatási aktust meg kellett volna hozni. A kérelemnek tartalmaznia kell a felülvizsgálat indokait.

(2) Az (1) bekezdésben említett uniós intézménynek vagy szervnek valamennyi ilyen kérelmet el kell bírálania, kivéve ha a kérelem nyilvánvalóan alaptalan. Az uniós intézménynek vagy szervnek a lehető leghamarabb, de legkésőbb tizenhat héttel a kérelem átvételét követően írásos válaszban ki kell fejtenie indokait.”

b) a (3) bekezdés második albekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Az uniós intézménynek vagy szervnek a kérelem átvételét követő huszonkettő hetet meg nem haladó teljes határidőn belül intézkednie kell.”

3. A rendelet teljes szövegében az Európai Közösséget létrehozó szerződés (EK-Szerződés) rendelkezéseire történő hivatkozások helyébe az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) vonatkozó rendelkezéseire történő hivatkozások lépnek, és a szöveget adott esetben ennek megfelelően nyelvtani szempontból is módosítani kell.
4. A rendelet teljes szövegében, a címet is beleértve, a „Közösség” szó helyébe az „Unió” szó lép, és a szöveget adott esetben ennek megfelelően nyelvtani szempontból is módosítani kell.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről

az elnök

a Tanács részéről

az elnök